

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**СОЦІАЛЬНІ ІНДИКАТОРИ
РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ**

Статистичний збірник

Черкаси – 2015

Головне управління статистики у Черкаській області

За редакцією **А.В.Бабич**

Відповідальна за випуск **Н.О.Звягіна**

Видання містить структуровану систему показників що характеризують рівень життя населення області та окремих його верств.

Збірник розрахований на фахівців, які займаються розробкою та моніторингом соціальної політики, науковців, а також може бути корисним студентам вищих навчальних закладів.

Збірник підготовлено з використанням матеріалів галузевих управлінь, відділів статистики Головного управління статистики та доповнено матеріалами Головного управління Державної казначейської служби у Черкаській області, Департаментів соціального захисту та охорони здоров'я облдержадміністрації.

i Головне управління статистики у Черкаській області

- Адреса: 18016, м.Черкаси, вул. О.Дашковича,39
- Телефон (факс): (0472) 36-16-77
- Електронна пошта: gustat@ck.ukrstat.gov.ua
- Веб-сайт: www.ck.ukrstat.gov.ua

**Розповсюдження статистичних видань:
(0472) 36-16-89 36-06-49**

© Головне управління статистики у Черкаській області, 2015

Без спеціального дозволу Головного управління статистики у Черкаській області не дозволяється з комерційною метою перекладати, поширювати, копіювати публікацію повністю або частково

Комплексні дослідження соціального стану можливі лише за умови чітко структурованої і достатньо повної системи показників-індикаторів і соціальних нормативів, що характеризують рівень життя населення країни та його окремих верств, а також відповідного забезпечення репрезентативної оцінки динаміки цих показників органами суспільного регулювання. Соціальне життя суспільства характеризується розмаїттям процесів і явищ, в яких беруть участь різні об'єкти. Ці процеси та об'єкти мають різні ознаки, властивості та якості, а тому для їх характеристики залучаються численні конкретні соціальні показники і системи показників.

Узагальнення світового і вітчизняного досвіду визначення конкретних параметрів, які характеризують ті чи інші рівні задоволення соціально-економічних потреб громадян, свідчить про те, що на сучасному етапі ще до кінця не відпрацьовані чіткі і науково обґрунтовані критерії об'єктивної оцінки показників, на основі яких можна визначити реальний якісний стан рівня життя різних соціальних верств населення і за цими ознаками здійснити їх відповідне структурне ранжирування. У розпорядженні органів державної влади (як законодавчої, так і виконавчої) повинна бути комплексна система соціальних індикаторів, аналіз динаміки яких дозволив би владним структурам своєчасно реагувати на реальний потенціал накопиченої соціальної напруги, зумовленої, зокрема, посиленням процесів суспільної маргіналізації і зростанням масштабів розшарування населення за рівнем бідності.

Ефективна державна політика, спрямована на забезпечення досягнення відповідного життєвого рівня населення, може бути реалізована лише за умови всебічного врахування системної дії комплексу соціальних чинників, що його зумовлюють, та застосування повної і репрезентативної системи показників оцінки рівня життя.

Оскільки прояви життєдіяльності людей та їх потреби характеризуються різноманітністю та різноплановістю, то неможливо виділити один універсальний показник для повної оцінки рівня життя населення або певної соціальної групи чи окремої особи (сім'ї). Для цього необхідна сукупна система характеристик, показників і параметрів, що у своїй єдності спроможні відобразити стан задоволення суспільних потреб за їх окремими видами, оцінити рівень життєвих гарантій, а також умови формування та розподілу матеріальних, духовних благ і послуг в країні.

Починаючи з 1996 року, започатковано випуск статистичного збірника "Соціальні індикатори рівня населення". Таке моніторингове видання є одним із інформаційних джерел, необхідних для прийняття управлінських рішень щодо формування завдань, стратегій та заходів подальшого реформування соціальної політики та системи соціального захисту.

Збірник містить основні соціально-економічні індикатори рівня життя населення, а саме: макроекономічні показники, дані демографічної статистики, показники зайнятості та доходів населення, інформацію про житлові умови, стан здоров'я та медичне обслуговування, освіти, показники пенсійного забезпечення та соціальної напруги.

Потреба в таких збірниках зумовлена необхідністю створення системи безперервного спостереження за фактичним станом справ в соціально-економічній сфері для своєчасного виявлення і системного аналізу змін, які в ній проходять, для попередження негативних тенденцій, що ведуть до формування і розвитку осередків соціальної напруги.

Збірник підготовлено на основі даних переписів населення, державних статистичних спостережень, матеріалів базових вибірових обстежень домогосподарств з питань умов життя домогосподарств та економічної активності населення, адміністративних даних.

Сподіваємось, що збірник принесе користь фахівцям та науковцям, які займаються соціальними питаннями, а також зацікавить громадськість та іноземних користувачів інформацією щодо моніторингу рівня життя населення.

Скорочення

% – відсоток

грн. – гривня

тис. – тисяча

т. – тонна

кв. м. – квадратний метр

млн. – мільйон

в.п. – відсотковий пункт

Умовні позначення, які використані у збірнику:

Тире (–)	– явищ не було
Крапки (...)	– відомості відсутні
Нуль (0; 0, 0)	– явища відбулися, але у вимірах, менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами
Символ (x)	– заповнення рубрики за характером побудови таблиці не має сенсу
«з них», «у тому числі»	– означає, що наведено не всі доданки загальної суми. Мають місце випадки, коли наведено всі доданки загальної суми, а при округленні сума складових не дорівнює підсумку.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Державні соціальні стандарти і гарантії	10
1. Макроекономічні показники	
1.1 Макроекономічні показники.....	12
1.2 Видатки місцевих бюджетів області на соціально-культурні заходи.....	13
1.3 Динаміка кількості працівників, яким заробітну плату нараховано у межах мінімальної заробітної плати, що діяла у грудні відповідного року.....	14
1.4 Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників по містах та районах.....	15
1.5 Індекси реальної заробітної плати за 2012-2014 роки.....	16
1.6 Індекс споживчих цін на товари та послуги.....	17
2. Демографічна ситуація	
2.1 Територія і щільність населення по містах та районах на 1 січня 2015 року.....	19
2.2 Групування районів за щільністю наявного населення на 1 січня 2015 року	20
2.3 Динаміка приросту (зменшення) чисельності наявного населення.....	20
2.4 Середньорічна чисельність постійного населення.....	21
2.5 Середньорічна чисельність наявного населення.....	24
2.6 Природний приріст (скорочення) населення по містах і районах.....	27
2.7 Загальний коефіцієнт природного приросту населення.....	30
2.8 Питома вага населення у віці до 16 років та 60 років і старші у загальній чисельності постійного населення, у відсотках.....	30
2.9 Розподіл постійного населення за окремими віковими групами та типом поселень на 1 січня 2015 року.....	31
2.10 Середня очікувана тривалість життя при народженні.....	34
2.11 Сумарні коефіцієнти народжуваності.....	34
2.12 Середній вік населення.....	35
2.13 Показники народжуваності дітей жінками у віці 15 років і старші.....	36
2.14 Позашлюбні народження.....	37
2.15 Смертність жінок, що пов'язана з вагітністю.....	37
2.16 Смертність дітей у віці до 5 років.....	37
2.17 Коефіцієнти смертності немовлят за статтю, по містах та районах.....	38
3. Охорона здоров'я та безпека	
3.1 Захворюваність населення за класами хвороб.....	40
3.2 ВІЛ-інфіковані та хворі на СНІД.....	42
3.3 Захворюваність на активний туберкульоз.....	42
3.4 Захворюваність на розлади психіки та поведінки внаслідок уживання психоактивних речовин (наркологічні розлади).....	43
3.5 Динаміка викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел забруднення по містах та районах	44
3.6 Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел у розрахунку на одну особу населення по містах та районах.....	45

3.7.	Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел у розрахунку на квадратний кілометр по містах та районах.....	46
3.8.	Кількість потерпілих від травматизму, пов'язаного з виробництвом по містах та районах.....	47
3.9.	Самооцінка стану здоров'я населенням.....	49
3.10.	Розподіл домогосподарств за рівнем доступності медичної допомоги, можливості придбання ліків та медичного приладдя.....	51
3.11.	Частка населення, яке займається фізкультурою та спортом не менше одного разу на тиждень.....	55
3.12.	Розподіл населення області у віці 12 років і старші, яке курить.....	55
4.	Освіта	
4.1.	Розподіл населення за рівнем освіти.....	56
4.2.	Чисельність осіб, які навчалися у навчальних закладах.....	57
4.3.	Загальноосвітні навчальні заклади.....	57
4.4.	Денні загальноосвітні навчальні заклади	58
4.5.	Чисельність осіб, які навчалися у ПТНЗ у розрахунку на 10 000 осіб населення..	58
4.6.	Професійно-технічні навчальні заклади.....	59
4.7.	Самостійні вищі навчальні заклади.....	60
4.8.	Основні показники діяльності аспірантури	61
4.9.	Основні показники діяльності докторантури.....	61
5.	Зайнятість населення	
5.1.	Зайнятість населення за видами економічної діяльності.....	62
5.2.	Розподіл населення у віці 15-70 років за економічною активністю	63
5.3.	Економічна активність населення у віці 15-70 років за статтю та місцем проживання у 2013-2014 роках.....	64
5.4.	Економічна активність населення у віці 15-70 років за статтю та місцем проживання у 2014 році.....	65
5.5.	Рівні зайнятості населення за віковими групами, статтю та місцем проживання у 2014 році.....	65
5.6.	Рівні безробіття населення за віковими групами, статтю та місцем проживання у 2014 році.....	65
5.7.	Попит, пропозиція та працевлаштування робочої сили за видами економічної діяльності	66
5.8.	Попит та пропозиція робочої сили по міських та районних центрах зайнятості..	67
5.9.	Попит та пропозиція робочої сили за професійними групами.....	68
5.10.	Працевлаштування зареєстрованих безробітних по міських та районних центрах зайнятості.....	69
5.11.	Працевлаштування зареєстрованих безробітних, які мали додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню.....	70
5.12.	Тривалість зареєстрованого безробіття по міських та районних центрах зайнятості у 2014 році.....	71
5.13.	Середньооблікова кількість штатних працівників за видами економічної діяльності.....	72
5.14.	Середньооблікова кількість штатних працівників по містах та районах.....	73
6.	Показники матеріальної забезпеченості населення	
6.1.	Доходи домогосподарств.....	74
6.2.	Грошові доходи і сукупні ресурси домогосподарств.....	75

6.3.	Структура грошових доходів домогосподарств.....	76
6.4.	Структура сукупних ресурсів домогосподарств.....	77
6.5.	Еквівалентні доходи на одного члена домогосподарства.....	78
6.6.	Динаміка середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності..	79
6.7.	Темпи зростання реальної заробітної плати.....	80
6.8.	Розподіл кількості штатних працівників за рівнем номінальної заробітної плати у грудні 2012-2014 років.....	80
7.	Рівень та структура особистого споживання	
7.1.	Грошові витрати домогосподарств.....	81
7.2.	Структура грошових витрат домогосподарств.....	81
7.3.	Сукупні витрати домогосподарств.....	82
7.4.	Структура сукупних витрат домогосподарств.....	82
7.5.	Витрати на одного члена домогосподарства у середньому за місяць, грн.....	83
7.6.	Споживання продуктів харчування в домогосподарствах	83
7.7.	Частка спожитих продуктів харчування, вироблених в особистих підсобних господарствах.....	84
7.8.	Енергетична цінність і вміст поживних речовин у спожитих у домогосподарствах продуктах харчування.....	84
8.	Житлові умови	
8.1.	Житловий фонд по містах та районах.....	85
8.2.	Введення в експлуатацію житлових будинків по містах та районах.....	88
8.3.	Введення в експлуатацію житла по містах та районах у 2014 році.....	89
8.4.	Кількість сімей та однаків, які перебували на квартирному обліку.....	90
8.5.	Кількість сімей та однаків, які перебували на квартирному обліку по містах та районах.....	94
8.6.	Кількість сімей і однаків, які одержали житло та поліпшили свої житлові умови по містах та районах.....	96
8.7.	Характеристика житла домогосподарств області.....	98
9.	Показники пенсійного та соціального забезпечення населення	
9.1.	Середні розміри пенсій пенсіонерів, забезпечення яких здійснюється відповідно до нормативно-правових актів органами Пенсійного фонду.....	100
9.2.	Кількість пенсіонерів.....	101
9.3.	Середній розмір місячної пенсії.....	101
9.4.	Співвідношення середнього розміру призначених місячних пенсій та середньомісячної заробітної плати.....	101
9.5.	Кількість пенсіонерів, які одержували пенсію у органах Пенсійного Фонду по містах та районах.....	102
9.6.	Кількість пенсіонерів, які перебували на обліку у Пенсійному фонді по містах та районах на початок 2015 року.....	103
10.	Показники соціальної напруги	
10.1.	Динаміка суми заборгованості із виплати заробітної плати за видами економічної діяльності.....	104
10.2.	Структура заборгованості із виплати заробітної плати за видами економічної діяльності на 1 січня 2015 року.....	105
10.3.	Динаміка заборгованості із виплати заробітної плати працівникам по містах та районах.....	105

10.4.	Безробітне населення у віці 15-70 років за статтю та місцем проживання за методологією МОП.....	106
10.5.	Рівні безробіття населення у віці 15-70 років за статтю та місцем проживання у 2010-2014 роках.....	106
10.6.	Кількість працівників, які перебували в умовах вимушеної неповної зайнятості, за видами економічної діяльності.....	107
10.7.	Кількість працівників, які перебували в умовах вимушеної неповної зайнятості, по містах та районах.....	108
10.8.	Заборгованість населення по оплаті житлово-комунальних послуг по містах та районах Черкаської області на початок 2015 року.....	109
10.9.	Розгляд судами справ у порядку цивільного судочинства щодо порушення трудового законодавства 2010 році.....	110
10.10.	Розгляд судами справ у порядку цивільного судочинства щодо порушення трудового законодавства у 2011 році.....	111
10.11.	Розгляд судами справ у порядку цивільного судочинства щодо порушення трудового законодавства у 2012 році.....	112
10.12.	Розгляд судами справ у порядку цивільного судочинства щодо порушення трудового законодавства у 2013 році.....	113
10.13.	Розгляд судами справ у порядку цивільного судочинства щодо порушення трудового законодавства у 2014 році.....	114
10.14.	Коефіцієнти злочинності по містах та районах.....	115
10.15.	Кількість самогубств.....	116
	Методологічні пояснення.....	117

Вих. № 10-20/9871
від.30.11.2015р.

1.4. Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників по містах та районах

(грн.)

	Нараховано штатному працівнику				
	2010	2011	2012	2013	2014
Черкаська область	1835	2155	2508	2682	2829
м. Черкаси	2112	2399	2710	2946	3113
м. Ватутіне	1560	1852	1991	2157	2113
м. Канів	2017	2295	2534	2536	2621
м. Золотоноша	1684	1819	2217	2696	2947
м. Сміла	1827	2122	2521	2632	2743
м. Умань	1667	1967	2389	2432	2569
райони					
Городищенський	1567	1924	2236	2288	2501
Драбівський	1590	1864	2150	2341	2513
Жашківський	1522	2945	3380	2752	2557
Звенигородський	1474	1826	2249	2472	2542
Золотоніський	1838	2185	2592	2858	3012
Кам'янський	1527	1758	2056	2245	2369
Канівський	2968	3223	3479	3856	4044
Катеринопільський	1728	2098	2476	2798	2862
Корсунь-Шевченківський	1659	2006	2281	2389	2784
Лисянський	1674	2093	2284	2361	2408
Маньківський	1486	1664	2134	2323	2397
Монастирищенський	1484	1763	2137	2413	2527
Смілянський	1574	1831	2234	2299	2719
Тальнівський	1556	1843	2197	2405	2462
Уманський	1668	2126	2401	2637	2789
Христинівський	1746	2046	2441	2608	2792
Черкаський	1852	2005	2500	2745	2789
Чорнобаївський	1494	1722	2024	2351	2611
Чигиринський	1565	1844	2221	2206	2413
Шполянський	1548	1915	2157	2411	2428

Примітка. Тут і надалі (табл. 1.5) – дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

1.5. Індекси реальної заробітної плати за 2012–2014 роки

	Темпи зміни реальної заробітної плати		
	2012	2013	2014
	У % до попереднього місяця		
Січень	90,2	89,3	87,3
Лютий	102,2	100,7	98,2
Березень	104,1	104,7	104,2
Квітень	100,3	102,3	97,4
Травень	109,3	103,4	99,4
Червень	100,1	107,3	105,8
Липень	101,3	98,6	104,5
Серпень	96,8	94,9	87,6
Вересень	99,7	97,7	98,5
Жовтень	102,5	103,0	100,8
Листопад	99,6	99,6	96,0
Грудень	105,4	107,1	106,0
	У % до відповідного місяця попереднього року		
Січень	118,0	109,6	105,0
Лютий	116,6	108,0	102,4
Березень	116,0	108,7	101,9
Квітень	115,9	110,9	96,9
Травень	123,3	104,9	93,2
Червень	115,0	112,4	91,8
Липень	116,7	109,5	97,2
Серпень	115,6	107,4	89,8
Вересень	114,1	105,2	90,6
Жовтень	115,3	105,7	88,6
Листопад	116,0	105,7	85,4
Грудень	110,7	107,4	84,6
	У % до відповідного періоду попереднього року		
Січень–лютий	117,3	108,8	103,7
Січень–березень	116,8	108,7	103,1
Січень–квітень	116,6	109,3	101,5
Січень–травень	118,0	108,3	99,7
Січень–червень	117,4	109,1	98,2
Січень–липень	117,3	109,1	98,1
Січень–серпень	117,1	108,9	97,0
Січень–вересень	116,7	108,5	96,3
Січень–жовтень	116,6	108,2	95,5
Січень–листопад	116,5	108,0	94,6
Січень–грудень	116,0	107,9	93,7